

MUNI ARTS

Rok 476

Prof. PhDr. Martin Wihoda, PhD.
Faculty of Arts
Masaryk University
Czech Republic

Edward Gibbon
(1737–1797)

Pád římského impéria spojil s křesťanstvím, které mělo obrátit pozornost společnosti k onomu světu.

Vyjma ambivalentního vztahu k násilí a také k obraně před barbary měla křesťanská víra vést k podlomení pracovního trhu v důsledku nedostatku pracovní síly...

Pád říše římské se stal místem, které vypovídá spíše o předsudcích toho kterého historika, než o tématu samotném...

Co se stalo?

říjen 475:

Vojenský správce císařství (*magister militum praesentalis*) Orestes dosadil na trůn svého syna Romula Augustula

srpen 476:

Orestes zavražděn Odoakarem, Romulus Augustulus sesazen, ale mohl se jako soukromá osoba uchýlit do jižní Itálie, kde žil ještě kolem roku 510

Odoakar odmítl císařský titul, požádal císaře Zenona o titul vojenského správce (*magister militum*)

Sám přijal titul krále.

480:

V Dalmácii zavražděn poslední západořímský císař Julius Nepos

Osudový předěl: 410

Theodosius I. Veliký svěřil 395 poručnictví nad svými syny Arcadiem a Honoriem veliteli římských legií Germánu Stilichonovi

Arcadius (395–408)
poručnictví odmítl, postupná romanizace východních legií

Honorius (395–423) dal zprvu přednost spolupráci, poté se přesunul z Milána do Ravenny, převaha tradiční dvorské kliky

402:
první vpád Visigótů do Itálie

407:
dohoda Stilicha s Alarichem

408:
Stilicho zavražděn, obléhání Říma

24. srpen 410:
dobyť Říma

List svatého Jeronýma

Listy svatého Jeronýma:

Pád věčného města do rukou heretiků:

Zoufalství

(Bože, vtrhly pronárody do dědictví
Tvého)

Údiv

(Kácí se město, které vládlo tolik
staletí)

Obžaloba zhýralosti a úpadku mravů
(Řím je místem, kde vládnou neřest s
pomluvami)

„Mizející“ říše

Armáda:

(po roce 400 známe řadu jmen vojenských velitelů, ne však zmínky o římských legiích a armádách)

Správa:

407:

vyklizena Británie

411:

stažena polní armáda ze Španělska

432:

staženy posádky z Afriky

Magister militum praesentalis:

Arbogast	388–394
Stilicho	395–408
Konstancius	411–421
Castinus	423–425
Felix	425–430
Aëtius	430–432/433–454
Ricimer	457–472
Gundobad	472–473
Orestes	475–476
Odoakar	476

**„Barbarská“ království
nebo dědicové římské
civilizace?**

Přejímání římských
tradic a zvyklostí:

- obnova veřejných
budov
- jmenování senátorů
- „adventus“ roku 500
- uplatňování římského
práva (Boethius)

Císařský dvůr chápal
vyklizení provincií jako
dočasné opatření